

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет радіоелектроніки

ПОЛОЖЕННЯ

**про недискримінацію трансгендерних осіб
у Харківському національному університеті радіоелектроніки**

Харків 2025

1. Загальні положення

1.1. Це Положення розроблено з метою забезпечення рівних прав та свобод усіх членів університетської спільноти (студентів, викладачів, співробітників), незалежно від гендерної ідентичності чи гендерного вираження.

1.2. Це Положення розроблено з урахуванням норм Всесвітньої декларації прав людини, Європейської конвенції з прав людини, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту» та інших нормативних актів, що забороняють дискримінацію за ознакою статі, гендеру та сексуальної орієнтації.

1.3. Університет засуджує будь-які форми трансфобії, гендерної дискримінації та забезпечує безпечне й інклюзивне середовище для всіх.

2. Визначення термінів

2.1. **Трансгендерна особа** – особа, чия гендерна ідентичність не співпадає зі статтю, визначеною при народженні.

2.2. **Гендерне вираження** – зовнішній вигляд, поведінка, манера спілкування, одяг, що відображають гендерну ідентичність особи.

2.3. **Трансфобія** – упередження, дискримінація або ворожість щодо трансгендерних осіб.

2.4. **Небінарні особи** – ті, хто не хочуть визначати ані свою стать, ані гендерну роль; ці люди вважають, що особистість не поділяється на жінок чи чоловіків. До небінарних людей належать андрогіни, бігендери, агендери, гендерквір.

3. Принципи недискримінації

3.1. ХНУРЕ гарантує:

Рівність прав – доступ до освіти, праці, наукової діяльності без обмежень через гендерну ідентичність.

Повагу до самоідентифікації – право на використання імені, статі та займенників, що відповідають гендерній ідентичності.

Конфіденційність – заборона розголошення інформації про трансстатус без згоди особи.

Захист від булінгу та дискримінації – попередження та покарання за трансфобні дії.

4. Права трансгендерних студентів та співробітників

4.1. Академічні права:

- використання обраного імені (без офіційної зміни в документах) у освітньому процесі (електронний журнал, студентські квитки, рейтингові списки);
- право на коригування записів у документах після офіційної зміни статі;
- доступ до санвузлів та роздягалень відповідно до гендерної ідентичності.
- право на участь у розробці політик університету через Студентський сенат.

4.2. Трудові права:

- заборона дискримінації при наймі на роботу, просуванні, підвищенні кваліфікації;
- право на відповідні умови праці (включаючи одяг, туалетні кімнати).

4.3. Соціальний захист:

- психологічна допомога через Соціально-психологічну службу та Центр гендерної освіти ХНУРЕ;
- безкоштовні консультації з психологом;
- можливість створення ЛГБТQ+-орієнтованих студентських ініціатив, груп підтримки для трансстудентів.

4.4. Гендерно-чутлива інфраструктура

Університет забезпечує інклюзивний простір, що враховує потреби трансгендерних осіб:

- у місцях загального користування (бібліотека, корпуси, спортзали) передбачаються унісекс-туалети або можливість використовувати зручні для себе санвузли відповідно до гендерної ідентичності;
- у спортзалах та медпункті – окремі кабінки для переодягання;
- у разі відсутності нейтральних санвузлів – право користуватися туалетами відповідно до самоідентифікації;

- поселення у гуртожитки відбувається з урахуванням гендерної ідентичності (за письмовою заявою студента) з можливістю проживання в окремій кімнаті або разом із підтримуючими сусідами.

4.5. Кризові механізми:

- «Гаряча лінія» для допомоги у випадках дискримінації трансгендерних осіб;
- Право на перехід до іншого викладача або групи при конфліктних ситуаціях.

5. Механізми реалізації та захисту прав

5.1. Звернення та скарги:

Трансгендерні особи можуть подавати скарги до офісу уповноваженого з прав людини або деканату у разі дискримінації. Розгляд скарг – не пізніше 10 днів з гарантією конфіденційності.

5.2. Освітні заходи включають семінари, тренінги для викладачів та адміністрації з питань толерантності, інформаційні кампанії з гендерної рівності для студентів.

5.3. Відповідальність за порушення передбачається у вигляді дисциплінарного стягнення (догана, відрахування, звільнення) за трансфобні дії. ХНУРЕ бере на себе зобов'язання створити чіткі та конфіденційні механізми та вживатиме відповідних заходів для протидії та запобігання можливій дискримінації.

6. Заключні положення

6.1. Це Положення набуває чинності з моменту оприлюднення.

6.2. Зміни до Положення вносяться за потребою, щоб забезпечити його ефективність у сприянні інклюзивному середовищу на рівні всіх структурних підрозділів.

Проректор з ІКРА

Василь РОССІХІН